

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор Державного науково-методичного
центру змісту культурно-мистецької освіти

М. М. Бриль

2021 р.

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ЗМІСТУ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

**ТВОРИ
В ПЕРЕКЛАДІ ДЛЯ СОПІЛКИ
випуск II**

для закладів початкової мистецької освіти

Київ – 2021

Укладач:

Ю. М. Павленко

викладач Черкаської дитячої музичної школи № 5, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, заслужений працівник культури України

Рецензенти:

В. М. Гамар

голова циклової комісії відділу народних інструментів, викладач Дрогобицького музичного фахового коледжу ім. В. Барвінського, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

Ю. Є. Фокшей

викладач Волинського фахового коледжу культури і мистецтв імені І. Ф. Стравінського, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

Відповідальна
за випуск

А. Г. Полещук

Рекомендовано

на засіданні педагогічної ради
Черкаської дитячої музичної школи №5
(протокол № 2 від 5 січня 2021 р.)

© Павленко Ю. М., 2021 р.

© Державний науково-методичний центр
змісту культурно-мистецької освіти, 2021 р.

Вступ

До збірки увійшли твори для початкового етапу навчання гри на сопілці за методикою заслуженого працівника культури України, викладача-методиста вищої категорії Павленка Юрія Миколайовича (м. Черкаси). Основу нотного матеріалу складають авторські обробки українських народних пісень, твори зарубіжних авторів та твори композиторів-класиків у перекладі для сопілки Ю. Павленка.

Мета видання – систематизація педагогічного досвіду викладання на музичному інструменті сопілка в мистецькій школі, для найбільш ефективного освоєння початкових прийомів гри на інструменті. Твори, які увійшли до збірки, підібрані з врахуванням як специфіки інструмента, так і вікових особливостей психологічного і фізіологічного розвитку учнів.

В кожному творі перед юним виконавцем постає конкретне завдання, вивчення і опрацювання якого дозволяє перейти до наступного етапу в оволодінні всіма прийомами гри на сопілці.

Твори збірки можуть застосовувати як викладачі для навчання, так і всі бажаючі які хочуть опанувати початкові прийоми гри на прекрасному українському народному інструменті – сопілці.

Методичні рекомендації

Українська народна пісня «Дощик» в обробці Ю. Павленка – весела, жартівлива за характером. В основі композиції – кілька проведень основної теми з елементами варіювання. Виконуючи п'єсу, учень повинен звернути увагу на відтворення характеру твору та вміти вступати синхронно з концертмейстером після фермати.

М. Praetorius «**Bransles De La Royme**» - це невелика старовинна сюїта з трьох п'єс, різних за темпом, тональністю та характером. Скомпонована за принципом темпового контрасту: рухливо, повільно, швидко, що наближає її до тричастинної циклічної форми та об'єднує в єдину композицію. Під час виконання сюїти потрібно передати танцювальний характер музики в першій та третій частинах і, на протилежність, зіграти лірично другу частину сюїти.

«**Сициліана**» Дж. Б. Перголезі – п'єса ліричного характеру з речитативними елементами в середній частині. Працюючи над нею, необхідно звернути увагу на досягнення ніжного звучання інструменту, коли одна нота переходить в іншу з м'якою, ледь помітною атакою.

«**Буре**» Л. Моцарта – це чудовий зразок танцювальної музики XVII століття. Має рухливий характер, тричастинну форму. При виконанні п'єси потрібно звернути увагу на характер музики та, по можливості, передати атмосферу середньовічного балу.

«**Українська полька**» в обробці Ю. Павленка – веселий рухливий танок, форма якого близька до рондо. Під час роботи над п'єсою розвивається «дрібна» моторика учня. Потрібно починати вивчати твір в повільному темпі, поступово прискорюючи його і довести до найшвидшого темпу, в якому може зіграти учень.

«**Мелодія**» до кінофільму «Іграшка» В. Косми – п'єса тричастинної будови. Перша і третя частини п'єси контрастують з другою за характером та тональністю (ля мінор – ля мажор). При виконанні важливо зіграти першу і третю частини граціозно, легко, а середню – лірично.

«**Селянський танець**» А. Дмітреску – п'єса в складній тричастинній формі. Це калейдоскоп яскравих віртуозних тем, які змінюють одна одну, створюючи атмосферу веселого народного свята. Розвиває у учня «дрібну» моторику та покращує технічні можливості.

Дощик

Українська народна пісня
обробка Ю.Павленко

ДОВОЛІ ШВИДКО

сопілка

Piano

The first system of music consists of two staves. The top staff is for the soprano (сопілка) and the bottom staff is for the piano (Piano). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The tempo is marked 'ДОВОЛІ ШВИДКО'. The soprano line begins with a whole rest for two measures, followed by a melodic line. The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes.

соп.

Pno.

The second system of music continues the piece. The soprano line (соп.) and piano accompaniment (Pno.) are shown. The soprano line starts at measure 7. The piano accompaniment continues with its rhythmic accompaniment.

соп.

Pno.

The third system of music continues the piece. The soprano line (соп.) and piano accompaniment (Pno.) are shown. The soprano line starts at measure 14. The piano accompaniment continues with its rhythmic accompaniment.

соп.

Pno.

The fourth system of music continues the piece. The soprano line (соп.) and piano accompaniment (Pno.) are shown. The soprano line starts at measure 21. The piano accompaniment continues with its rhythmic accompaniment.

Доцук

28
соп.

Pno.

Detailed description: This system covers measures 28 to 32. The Soprano part (соп.) is written in a single treble clef staff with a key signature of one sharp (F#). The melody consists of eighth and quarter notes. The Piano accompaniment (Pno.) is in grand staff (treble and bass clefs). The right hand features a rhythmic pattern of eighth notes with slurs, while the left hand plays a simple bass line of quarter notes.

33
соп.

Pno.

Detailed description: This system covers measures 33 to 37. The Soprano part continues with a similar melodic line. The Piano accompaniment maintains the eighth-note rhythmic pattern in the right hand and a steady bass line in the left hand.

38
соп.

Pno.

Detailed description: This system covers measures 38 to 43. The Soprano part has a rest for the first four measures before resuming. The Piano accompaniment's right hand changes to a pattern of chords (dyads) with eighth notes, while the left hand continues with a quarter-note bass line.

44
соп.

Pno.

Detailed description: This system covers measures 44 to 48. The Soprano part features a more active melodic line with some grace notes. The Piano accompaniment's right hand has a more complex texture with chords and eighth notes, and the left hand continues with a quarter-note bass line.

Bransles de la Royne

♩ = 120

Michael Praetorius

I

сопілка

Harpsichord

The first system of music consists of two staves. The top staff is a single treble clef line labeled 'сопілка' (soprano). It contains a melodic line starting with a dotted quarter note, followed by eighth notes, and ending with a quarter note. The bottom staff is a grand staff (treble and bass clefs) labeled 'Harpsichord'. It provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines in both hands.

соп.

Hpschd.

The second system of music consists of two staves. The top staff is a single treble clef line labeled 'соп.' (soprano). It contains a melodic line starting with a dotted quarter note, followed by eighth notes, and ending with a quarter note. The bottom staff is a grand staff (treble and bass clefs) labeled 'Hpschd.'. It provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines in both hands. A measure rest '6' is indicated at the beginning of both staves.

соп.

Hpschd.

The third system of music consists of two staves. The top staff is a single treble clef line labeled 'соп.'. It contains a melodic line starting with a dotted quarter note, followed by eighth notes, and ending with a quarter note. The bottom staff is a grand staff (treble and bass clefs) labeled 'Hpschd.'. It provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines in both hands. A measure rest '12' is indicated at the beginning of both staves.

Branles de la Roynie

II

♩ = 75

сопілка

Harpischord

соп.

Hpschd.

соп.

Hpschd.

Branles de la Roynne

III

♩ = 140

сопілка

The first system of music consists of two staves. The top staff is for the soprano (сопілка) and the bottom staff is for the harpsichord (Harpischord). The key signature has one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The soprano line begins with a quarter rest, followed by a series of eighth and quarter notes. The harpsichord accompaniment features a steady eighth-note bass line and chords in the right hand.

соп.

The second system of music continues from the first. The soprano line (соп.) starts at measure 8 and continues with eighth and quarter notes. The harpsichord (Hpschd.) accompaniment continues with its characteristic eighth-note bass line and chords. Measure numbers 8 and 8 are indicated at the start of the soprano and harpsichord staves respectively.

Hpschd.

соп.

The third system of music continues the piece. The soprano line (соп.) starts at measure 15 and features a mix of quarter and eighth notes. The harpsichord (Hpschd.) accompaniment maintains the eighth-note bass line and chords. Measure numbers 15 and 15 are indicated at the start of the soprano and harpsichord staves respectively.

Hpschd.

соп.

The fourth system of music concludes the piece. The soprano line (соп.) starts at measure 20 and includes some sixteenth-note passages. The harpsichord (Hpschd.) accompaniment continues with the eighth-note bass line and chords. Measure numbers 20 and 20 are indicated at the start of the soprano and harpsichord staves respectively.

Hpschd.

Bransles de la Royne

26
cop.

32
cop.

38
cop.

44
cop.

Siciliana

G. Pergolesi

♩ = 90

сопілка

Piano

соп.

Pno.

соп.

Pno.

соп.

Pno.

Siciliana

18

COII.

Pno.

23

COII.

Pno.

28

COII.

Pno.

33

COII.

Pno.

Burre

L. Mozart

♩ = 140

сопілка

Harpsichord

Measures 1-5: Soprano part begins with a treble clef and common time signature. The Harpsichord part consists of two staves, treble and bass, with a brace on the left. The key signature has one sharp (F#).

соп.

Hpschd.

Measures 6-10: Soprano part continues. The Harpsichord part continues with two staves. Measure 6 has a '6' above the first staff.

соп.

Hpschd.

Measures 11-15: Soprano part continues. The Harpsichord part continues with two staves. Measure 11 has an '11' above the first staff.

соп.

Hpschd.

Measures 16-20: Soprano part continues. The Harpsichord part continues with two staves. Measure 16 has a '16' above the first staff.

Burre

21

con.

Hpschd.

26

con.

Hpschd.

32

con.

Hpschd.

37

con.

Hpschd.

Burre

42

cop.

Hpschd.

Musical notation for measures 42-47. The cop. part is in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The Hpschd. part consists of two staves: the upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef.

48

cop.

Hpschd.

Musical notation for measures 48-52. The cop. part continues in treble clef. The Hpschd. part continues with two staves.

53

cop.

Hpschd.

Musical notation for measures 53-58. The cop. part continues in treble clef. The Hpschd. part continues with two staves.

59

cop.

Hpschd.

Musical notation for measures 59-64. The cop. part continues in treble clef. The Hpschd. part continues with two staves, ending with a double bar line.

Українська полька

ШВИДКО

обробка Ю.Павленка

сопілка

Ріано

ШВИДКО

ШВИДКО

соп.

Рно.

7

7

соп.

Рно.

14

14

соп.

Рно.

20

20

Українська полька

26

соп.

26

Pno.

Detailed description: This system contains measures 26 to 31. The Soprano part (соп.) is written in a single treble clef staff, featuring a melodic line with eighth and sixteenth notes, including some grace notes. The Piano part (Pno.) is written in grand staff (treble and bass clefs). The right hand plays chords and dyads, while the left hand plays a simple bass line with quarter notes.

32

соп.

32

Pno.

Detailed description: This system contains measures 32 to 37. The Soprano part continues with a similar melodic pattern. The Piano part features more complex chordal textures in the right hand, with some triplets and sixteenth-note patterns, while the left hand remains a steady bass line.

38

соп.

38

Pno.

Detailed description: This system contains measures 38 to 44. The Soprano part has a more active melodic line with many sixteenth notes. The Piano part's right hand has a rhythmic accompaniment of chords and dyads, while the left hand has a simple bass line.

45

соп.

45

Pno.

Detailed description: This system contains measures 45 to 50. The Soprano part continues with a melodic line. The Piano part features a rhythmic accompaniment of chords and dyads in the right hand, and a simple bass line in the left hand.

Українська полька

51 **повільніше**

соп.

Рно.

59 **ШВИДКО**

соп.

Рно.

66

соп.

Рно.

72

соп.

Рно.

Мелодія

до кінофільму «Іграшка»

♩ = 120

В.Косма

сopілка

Piano

сop.

Pno.

сop.

Pno.

Мелодія до кінофільму «Трашка»

13

соп.

Pno.

Detailed description: This system contains measures 13 through 16. The soprano part (соп.) is written on a single treble clef staff. It begins with a melodic line of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. This is followed by a series of eighth notes with stems pointing down: F4, E4, D4, C4, B3, A3, G3. The piano accompaniment (Pno.) consists of two staves. The right hand (treble clef) plays chords of G4-B4-D5, A4-C5-E5, and F#4-A4-C5. The left hand (bass clef) plays a steady eighth-note bass line: G3, A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4.

17

соп.

Pno.

Detailed description: This system contains measures 17 through 20. The soprano part (соп.) continues with eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, followed by a quarter rest, then G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The piano accompaniment (Pno.) continues with the same chordal and bass patterns as in the previous system.

21

соп.

Pno.

Detailed description: This system contains measures 21 through 24. The soprano part (соп.) continues with eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, followed by a quarter rest, then G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The piano accompaniment (Pno.) continues with the same chordal and bass patterns.

25

соп.

Pno.

Detailed description: This system contains measures 25 through 28. The soprano part (соп.) continues with eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, followed by a quarter rest, then G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The piano accompaniment (Pno.) continues with the same chordal and bass patterns. The system concludes with a key signature change to two sharps (F# and C#) indicated by two sharp signs at the end of the staves.

Мелодія до кінофільму «Трашка»

29

соп.

29

Рно.

33

соп.

33

Рно.

37

соп.

37

Рно.

41

соп.

41

Рно.

Мелодія до кінофільму «Трашка»

45

соп.

Pno.

Detailed description: This system contains measures 45 to 48. The Soprano part (соп.) is written on a single treble clef staff with a melodic line of eighth and quarter notes. The Piano part (Pno.) is written on a grand staff (treble and bass clefs). The right hand features chords and eighth notes, while the left hand has a steady eighth-note accompaniment.

49

соп.

Pno.

Detailed description: This system contains measures 49 to 52. The Soprano part continues with a melodic line. The Piano accompaniment remains consistent with the previous system, providing harmonic support through chords and a rhythmic bass line.

53

соп.

Pno.

Detailed description: This system contains measures 53 to 56. The Soprano part concludes with a final note. The Piano part continues with its accompaniment, ending with a final chord in the right hand.

57

соп.

Pno.

Detailed description: This system contains measures 57 to 60. The Soprano part is mostly silent, with only a few notes. The Piano part continues with its accompaniment, ending with a final chord in the right hand.

Селянський танець

♩ = 130

А.Дмітреску

сопілка

Piano

соп.

Pno.

10

соп.

Pno.

17

соп.

Pno.

24

Селянський танець

30

соп.

30

Рно.

Detailed description: This system covers measures 30 to 34. The Soprano part (соп.) features a continuous eighth-note melody in the treble clef. The Piano part (Рно.) consists of two staves: the right hand (treble clef) plays chords with long horizontal lines indicating sustained notes, while the left hand (bass clef) plays a simple eighth-note accompaniment.

35

соп.

35

Рно.

Detailed description: This system covers measures 35 to 38. The Soprano part continues with its eighth-note melody. The Piano part maintains its accompaniment style, with sustained chords in the right hand and a steady eighth-note bass line.

39

соп.

39

Рно.

Detailed description: This system covers measures 39 to 42. In measure 39, the Soprano part has a rest. In measure 40, it begins a new melodic phrase with a slur. The Piano part continues its accompaniment, with some chords in the right hand becoming more complex.

43

соп.

43

Рно.

Detailed description: This system covers measures 43 to 46. The Soprano part continues with its melodic line. The Piano part features a more active right hand with eighth-note patterns and sustained chords, while the left hand remains mostly stationary with occasional notes.

Селянський танець

48

соп.

Pno.

Detailed description: This system contains measures 48 through 54. The Soprano part (соп.) is written on a single treble clef staff and features a melodic line with eighth and sixteenth notes, some beamed together, and a final sixteenth-note flourish. The Piano part (Pno.) is written on two staves (treble and bass clefs) and consists of a rhythmic accompaniment with chords and single notes, primarily using eighth and sixteenth notes.

55

соп.

Pno.

Detailed description: This system contains measures 55 through 61. The Soprano part continues the melodic line with some longer note values and a final flourish. The Piano part maintains the rhythmic accompaniment with consistent chordal support and melodic movement in both hands.

62

соп.

Pno.

Detailed description: This system contains measures 62 through 68. The Soprano part shows a continuation of the melody with some rests and a final flourish. The Piano part continues the accompaniment, with some changes in chordal texture and rhythmic patterns.

69

соп.

Pno.

Detailed description: This system contains measures 69 through 75. The Soprano part features a melodic line with some longer note values and a final flourish. The Piano part continues the accompaniment, with some changes in chordal texture and rhythmic patterns.

Селянський танець

76

соп.

76

Рно.

Detailed description: This system covers measures 76 to 82. The Soprano part (соп.) is written in a single treble clef staff with a key signature of one sharp (F#). The melody consists of eighth and quarter notes. The Piano part (Рно.) is in a grand staff (treble and bass clefs). The right hand features a rhythmic accompaniment of eighth notes with chords, while the left hand plays a simple eighth-note bass line.

83

соп.

83

Рно.

Detailed description: This system covers measures 83 to 89. The Soprano part continues with a similar melodic line. The Piano accompaniment remains consistent with the previous system, providing a steady rhythmic foundation.

90

соп.

90

Рно.

Detailed description: This system covers measures 90 to 96. The Soprano part introduces sixteenth-note runs in measures 90 and 94. The Piano part continues with its accompaniment, featuring some chordal textures in the right hand.

97

соп.

97

Рно.

Detailed description: This system covers measures 97 to 103. The Soprano part has more sixteenth-note passages. The Piano part features a prominent melodic line in the right hand, with some notes held over across measures, and a consistent bass line in the left hand.

Селянський танець

103

соп.

Рно.

109

соп.

Рно.

115

соп.

Рно.

122

соп.

Рно.

Селянський танець

129

соп.

129

Рно.

136

соп.

136

Рно.

143

соп.

143

Рно.

150

соп.

150

Рно.

Селянський танець

156

соп.

Рно.

161

соп.

Рно.

165

соп.

Рно.

169

соп.

Рно.

Селянський танець

173

соп.

173

Pno.

Detailed description: This system covers measures 173 to 179. The Soprano part (соп.) begins with a melodic line starting on G4, moving through A4, B4, and C5, with some grace notes. The Piano part (Pno.) features a rhythmic accompaniment with chords in the right hand and a bass line in the left hand. The key signature has two sharps (F# and C#).

180

соп.

180

Pno.

Detailed description: This system covers measures 180 to 186. The Soprano part continues with a melodic line, showing some slurs. The Piano part maintains the rhythmic accompaniment with chords and a steady bass line.

187

соп.

187

Pno.

Detailed description: This system covers measures 187 to 193. The Soprano part has a melodic line with some slurs. The Piano part continues with the rhythmic accompaniment, showing some changes in the chordal texture.

194

соп.

194

Pno.

Detailed description: This system covers measures 194 to 200. The Soprano part concludes with a melodic line that ends with a fermata. The Piano part provides a final accompaniment with chords and a bass line.

Зміст:

Вступ	3
Методичні рекомендації	4
1. Українська народна пісня «Дощик»	5
2. М. Praetorius «Bransles de la Roynie».....	7
3. G. Pergolesi «Siciliana»	11
4. L. Mozart «Burre»	13
5. Українська полька	16
6. В. Косма Мелодія до кінофільму «Іграшка»	19
7. А. Дмітреску «Селянський танець»	23